

Sygn. akt IV U 891/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: protokolant sądowy Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 26 sierpnia 2016 roku nr (...)

w sprawie J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 891/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 grudnia 2016 roku

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 26.08.2016r. odmówił J. G. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu swej decyzji organ rentowy wskazał, iż odwołujący nie spełnia przesłanek przyznania emerytury określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353 z póź. zm.), bowiem na dzień 01.01.1999r. nie udowodnił łącznej sumy okresów składkowych i nieskładkowych wynoszącej co najmniej 25 lat.

J. G. w odwołaniu od tej decyzji domagał się jej zmiany i przyznania emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ ma wymagany okres zatrudnienia. Domagał się uwzględnienia okresu pracy w gospodarstwie rolnym swoich rodziców od (...) do 22.09.1974r., kiedy to uczęszczał do szkoły.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn podanych w uzasadnieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. G. urodzony w dniu (...), w dniu (...) r. ukończył 60 lat. Na dzień 01.01.1999r. legitymuje się okresem zatrudnienia wynoszącym 24 lata, 7 miesięcy i 18 dni okresów składkowych, nieskładkowych oraz uzupełniających. Odwołujący w dniu 18.07.2016r. wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury. Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Odwołujący w okresie od 23.09.1974r. do 31.07.1997r. pracował w przedsiębiorstwie (...) S.A. na stanowisku elektromontera instalacji elektrycznych i przemysłowych. W postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym J. G. udowodnił co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył odwołującemu okres od 23.09.1974r. do 27.06.1993r. w wymiarze 18 lat i 7 miesięcy do okresu pracy w szczególnych warunkach.

Rodzice odwołującego S. i W. G. posiadali w okresie od (...) do 22.09.1974r. gospodarstwo rolne o powierzchni 7,56 ha położone w miejscowości N.. Odwołujący w okresie od 01.09.1971r. do 12.06.1974r. był uczniem (...) Szkoły Zawodowej Nr (...) - Wydział Doksztalający w T.. Okres pracy odwołującego w gospodarstwie rolnym rodziców został zaliczony do stażu pracy jako okres uzupełniający, określony w art. 10 ust 1 pkt 3 ustawy emerytalnej w wymiarze 22 dni: od 01.09.1974r. do 22.09.1974r. – w zakresie, w jakim nie pokrywa się z uwzględnionym okresem składkowym, tj. okresem zatrudnienia J. G. w Zakładzie (...) w T. jako uczeń praktycznej nauki zawodu od 01.09.1971r. do 31.08.1974r.

(dowód: - zaświadczenie Urzędu Gminy L. z dnia 15.06.2016r. – k. 7 as,

- kserokopia świadectwa pracy wystawionego przez (...)

S.A. z dnia 06.11.2002r. – k. 14 as,

- oświadczenie J. G. – k. 11 III cz. ar)

Sąd rozważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie czy J. G. przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust.4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.). Z §1 Rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach

jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestią sporną pomiędzy stronami było ustalenie, czy odwołujący spełnia przesłankę posiadania 25-letniego okresu składkowego, nieskładkowego i uzupełniającego. Odwołujący domagał się uwzględnienia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od (...) do 22.09.1974r r. tj. w czasie nauki oraz w wakacje w zakresie niezbędnym do posiadania 25-letniego okresu uprawniającego do emerytury.

W myśl art. 10 ust. 1 pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Z kolei art. 11 stanowi, że jeżeli okresy, o których mowa w art. 6, 7 i 10, zbiegają się w czasie, przy ustalaniu prawa do świadczeń określonych w ustawie uwzględnia się okres korzystniejszy.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest zgodna ze stanem faktycznym i odpowiada prawu. Odwołujący, mimo, że spełnia warunek co do wieku oraz spełnia warunek co do wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych, to nie spełnia warunku odnośnie łącznej sumy co najmniej 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających. Odwołujący wykazał jedynie 24 lata, 7 miesięcy i 18 dni. W rozpatrywanej sprawie mamy do czynienia ze zbiegiem okresu składkowego wymienionego w art. 6 ustawy emerytalnej, czyli zatrudnienia na podstawie umowy o pracę z uzupełniającym okresem pracy w gospodarstwie rolnym rodziców wymienionym w art. 10 ust 1 pkt 3 powyższej ustawy. Niemożliwym jest zaliczenie odwołującemu całości żądanego okresu od (...) do 22.09.1974r. – tj. pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, ponieważ w znakomitej części ten okres pokrywa się z okresem ubezpieczenia z powodu zatrudnienia, a więc zgodnie z przepisem art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwem Sądu Najwyższego – te okresy zbiegające się nie podlegają sumowaniu i należy brać pod uwagę okres korzystniejszy, a nie i jeden i drugi. W powyższym przypadku Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo zastosował przepis art. 11 wyżej przytoczonej ustawy, zgodnie z którym jeżeli okresy, o których mowa w art. 6, 7, 10 zbiegają się w czasie, przy ustalaniu prawa do świadczeń określonych w ustawie uwzględnia się okres korzystniejszy. Zbiegające się w czasie okresy składkowe, nieskładkowe i pracy rolniczej nie podlegają sumowaniu przy obliczaniu okresów ubezpieczenia wymaganych do ustalenia prawa do świadczeń emerytalnych. Stąd też z tego okresu ZUS zaliczył na podstawie art. 10 ust 1 pkt 3 jedynie 22 dni w tym zakresie, w jakim nie pokrywa się on z okresem składkowym wynikającym z zatrudnienia odwołującego w Zakładzie (...) i Elektroinstalatorstwa w T..

Ponadto na rozprawie w dniu 20.12.2016r. pełnomocnik odwołującego wniósł o zaliczenie do łącznej sumy okresów składkowych okresu od dnia 06.09.1995r. do 31.07.1997r., przedkładając na tę okoliczność świadectwo pracy z dnia 06.11.2002r. wystawione przez (...) S.A. w K.. Nadto podniósł, że okres od 06.09.1995r. do 31.07.1978r. nie został zaliczony przez ZUS do sumy okresów składkowych i nieskładkowych dodając, że są to okresy urlopów dewizowych. W toku rozprawy w dniu 20.12.2016r. odwołujący wyjaśnił, że wskazany przez jego pełnomocnika okres od 06.09.1995r.

do 31.07.1997r. jest okresem podczas którego przebywał on na urlopie bezpłatnym, a nie na urlopie dewizowym. Dodał, że w w/w okresie wyjechał do pracy za granicę i tam pracował „na czarno”.

W rozpatrywanej sprawie do stażu pracy nie zostały zaliczone okresy urlopów dewizowych od 07.05.1983r. do 10.06.1983r. i od 19.10.1990r. do 19.11.1990r. oraz okresy urlopów bezpłatnych od 11.06.1995r. do 01.08.1995r. i od 07.09.1995r. do 31.07.1997r. Okres urlopu bezpłatnego nie jest ani okresem składkowym ani nieskładkowym, ale jest okresem zawieszenia w zatrudnieniu, stąd nie może być zaliczony do sumy okresów składkowych i nieskładkowych. Ponadto za okres urlopu bezpłatnego od 07.09.1995r. do 31.07.1997r. udzielonego wnioskodawcy przez (...) S.A. nie został przedłożony dokument potwierdzający, że w czasie powyższego urlopu bezpłatnego wnioskodawca był zatrudniony w innym zakładzie pracy.

Mając powyższe na uwadze należało oddalić odwołanie J. G. od zaskarżonej decyzji z dnia 26.08.2016r. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i powołanych przepisów prawa materialnego, ponieważ nie spełnia on jednej z przesłanek niezbędnych do przyznania prawa do emerytury wskazanej w przytoczonych wyżej przepisach tj. nie udowodnił posiadania 25-letniego stażu pracy uprawniającego do emerytury. Do przyznania świadczenia emerytalnego konieczne jest spełnienie wszystkich przesłanek łącznie.